

Zas Patweefchu draugs.

1840. 3 Oktbr.

40ta lappa.

J a u n a s i a n a.

Is Peterburgs. Muhsu lassitaji gan jau sinnahs, ka taggad drihs pa wissu pasauli no runkel=rahzineem proht taisiht labbu zukkuri; bet nu mehs wineem Auddinajam, ka dascha pasauls mallâ arri jau eesahl, no scho paschu rahzinu paleekeem taisiht miltus un schohs par maist. Ne senn weens Wahz'lungs eefsch dsikkas Kreemu semmes, ar wahdu Ritter, us Peterburgi suhtijis prohwî tã patt no teem milteem, kã no tahs maises un teem zwihbalkeem, ko pats no rahzinu paleekeem isdabbujis. Winsch tur klahr wisseem laudim par mahzibu raksta tã: Ja tu tahdus miltus gribbi dabbuht, tad tew tee paleeki ja=kalte, ja=samalt un ja=sihja, un raug', tad tew no 40 mahrzineem prischu paleeku buhs 18 mahrzini saufu miltu, ko ilgi warrefi glabbah. Kad nu maises gribbest sept, tad samaisi 2 mahrzinus rudsu miltu, jif drihs warredams, ar uhdeni, gluschi tã patt, kã pee zittas maises eejaufchonas, un schim mihtam peejaus 8 mahrzinu rahzinu miltu, un tã tew 13 mahrzini maises buhs, kas drihs tik par smekliga, kã rudsu maise. Ruddeni un seemã tu arri tohs prischus paleekus warrefi neme, un tee tew tahdu paschu maist isdohs, kã tee sausi milti. Ja tew spaida naw, tad tu tohs rahzinus warrefi ehweleht, grubst, kalteht un samalt. — Tahs prohwes, kas atsuhittas, dokteri atsinnu-schi par labbahm.

* Ra bittes pa seemu ja=glabba.

Pa seemu naw dauds ko ruhpetees pahr bittehm. Pehz 15 August deenas, kad winnas mittahs eet pee darba, apraugi tahs, ko paturri, un aisfimehre teem traukeem wissas schkirbinas un zaurumus ar schahdu smehru: nemm meluu waffu, eglu swilki un smalki sagrauhstus saufus mahlus, to wissu safildi pohdinã, tad buhs smehrs gattaws. Tikkai isfkreijamus zaurumus atstahj wakkã. Bet gahda luhdsams, ka zaurumi naw tik leeli, ka pelle war eelihst. Seemã schohs lohdsinus daudsfreis' sneegs aisputtina, tadeht seemã ifneddet, kad puttenis bijis, apraugi traukus un atpohf' sneegu no lohdsineem; jo zittadi bittes eesahku sust, twihkt un ahra lausteas, kur tad pa simtahm us sneegu sawu gallu dabbu.

Jauni trauki, stipras un baggatas bittes, kad tahs ar duhnu dekkeem apsegtas, woi ar resgeem aplahstas, warr pa seemu ahra sawã weeta stahweht; bet wezzi trauki, wahjas bittes, kur masa saime un mas meddus, tee ja=ness dahesa nammã, eija woi schkuhni un ja=usjekt us sahjahm, ka pelles woi kahdi jitti eenaidneeki ne teef klahr. Tadeht arri tai ehkai wissas mallas labbi un

prahtigi jaraistaisa. Tad nu pa seemu wehl daschu reif apraugi sawus mihlus
zeetunneekus un kurreus atrohdi isfalkuschus, teem tuhbal dohd barribu, ka ne
weena patte bittite jaur tawu wainu pohsta eet, tad tew buhs preeks un seela alga.

Pawassarâs mehnescha pirmâs deenâs isness traufus no ehkâhm un noleez
attal dahrsâ sawâ weerâ, bet nefs lehuam un pa preeksch lohdsinus aishahs ar
pakkulâhm, ka bittes ne sahlt skreet ahrâ. Tahs paschas deenas wakkârâ attaisi
lohdsinus attal wakkâ, peeluhds Deemu un gaidi us siltaku deenu.

Pahr bischu raudsichanu un meddus isgreeschanu.

Muhsu mallâs bitteneeki mehds ap Labrentscheem un Behrtuleem bittes rau-
dsiht un meddu atnemt. Bet kâ tad muhsu bitteneeki to darra? Kad to laiku
fagaibijuschi, tad eet pee aweles un isplehsch schuhnus til labbi ar meddu, kâ
arri ar zirmineem un zittus pa wissam tuffschus, zil ween warr, itt kâ lahtschi
un sagli to darra. To winni darra tâ par, kâ tee zikti saimneeki, kas ruddent
maisi, seenu un salmus ischkehrsch, ne mas ne peeminneami, kâ paschi un lohpi
warrehs isrift lihds pawassarai. Bet kas nu noteek ar winnu bittehm? Strophi
irr tuffschi un kas wehl atlizzis, tee irr tee melni schuhni, ko jau pawassarâ wai-
jadseja isgreest. Bittitehm nu naw ne siltuma nei labbas barribas un winnas
falst, zittas no badda mirst un kas wehl iskurra lihds pawassarai, tahs ne speh
ne strahdahr, neds behrnus perreht. Tad tahdi bitteneeki sakka, ka winneem ne
effoht laimes, winneem bittes ne eedohdotees. Pee tahda bitteneeka pawassarâ
ne karrori meddus ne atraddisi; jo winsch ruddent weenu dalku pahrdewis, ohtru
junkturam dahwinajis un treschu seewa ar behrneem apehduse. Zitti tadeht scheslo
bittehm wairak meddus atstah, ka winnas tad wairak ehdischoht. Ne bishtees,
bittes irr labbaki saimneeki ne kâ zilweki. To atlikufschu warresi pawassarâ is-
neme; jo winnas to ne aisnessis wis frohgâ.

Kad irr labbaki bittes raudsiht, ruddent woi pawassarâ? pahr to ne gribbam
stribetees, bet to ween fazzisim, ka gan labbaki buhtu pawassarâ to darriht un
prohti tadeht, ka pee mums irr seemas garras un stipras un pawassarâs aufstas
un tuffschas. Ja tad nu ruddent sawahm bittehm meddu un wassu atnemfi, tad
tu winnahm atnemfi barribu un siltumu. Zittahm warr buht jau ap seemas
fwehtkeem barriba peetrâhks un buhs tahs pa wissu seema ja-barro. Zil tē kawe-
schanahs un ruhpes! Bet gaidi tadeht labbak lihds pawassarai, isnemm tad to
atlikufschu meddu bes behdahm un tew ne buhs darbs ar barroschanu.

Ja tu, prahtigs bitteneeks buhdams, gribbi pahrbaudiht, woi effoht labbak
ruddent woi pawassarâ bittes israudsiht, tad atstahj sel pahri traufus neraudsi-
tus lihds pawassarai. Kurreu wihs atrohdi labbaku, pehz tahs turpmahlt darri.

Bet kurreas bittes buhs raudsiht un kurreas neraudstas atstah? Rauging
1) tahs bittes, kas behrnus ne laide un
2) tahs, kas laut gan agri weenus behrnus laide, bet kurreas tomehr irr sti-
pras un tad winnahm dauds meddus.

Atstahj neraudstas

1) jaunâs scha gadda bittes, laut tahm arri traufs irr itt pilns un
2) tahs, kas diwejus woi trejus behrnus laide.

Bet klaussees wehl. Ja tewim leepu mēschu tuwu, tad tuhlin, kad leepas
sahlt seedeht, bittes zittas seodus atstahj, dohdahs us leepahm un no tahm med-

di. Das meddus irr baltes, lohri gahrde, brangs un dahrgaks pahz zukluru. Scho meddu, kad leepas beids seedeht, isnemm, lai tas ne fajanzahs ar zittu meddu un scho glabba us leelu waijadsihu.

Weidsoht tew to padohnu dohdam: kad bittes raugi, tad ne iskassu meddu ap trauku, ne leez schuhaus ar puss meddu nei appalschâ nei wirsû strohpeem, noflauki un iskassu no trauka dibbena un wissu wairak ap lohdsineem nekrittufchu meddu un druppatas, jo us scho zittas bittes kriht un eerohnahs sagt un laupih.

Wisseem sinnams, ka pee bischu raudsichanas duhnu waijaga, tadeht taifi tahdu duhli, kas derr bittes kwehpinah, bet ne trauku aisdedsinah. Eedams bittes raudsicht, apbrunnojees itt labbi, prohti, usleez seetinu galwâ, kas arschuhes ar drahnu, fo warri labbi aishahst gare swahrkeem; usmauz derrigus zindus rohkâ, apaun kahjas labbi un wissapfahrt tâ aptaisees, ka bittes ne peeteek dselt. Wet ja tomehr kahda eedseltu, tad isranj muddigi to dsellonu un usleez prischu semmi us to weetu, tad driht sahpes mitefees.

Râ meddu kahst un tezzinah.

Ja tawa fainneeze irr gohdiga un naw dschraja, tad scho darbu ustizzi winnai; kad tâ ne warr buht, tad darri pars, jeb uswehlt zittam prahtigam zilwekam. Zif nu tew meddus Deews dewis, tif trauku fagahda, prohti weenu, diwi woi trihs tihras un faufas muldas jeb bakktees un 1, 2 woi trihs tihri ismasgatus seetus (tas ja darra flehti) un statti muldas weenu pee ohteras ktaht, leez seetus us muldahn wirsû un appalsch seeteem leez kahdu pagaliti-schlehefam, lai seeti us muldahn sîhpi stahw; leez bakkites ar meddu pee muldahn tuwu ktaht, samaisi (fashkaidi) schuhnus stipri ar pawarnizu pa wissam kohpâ un leez ar to paschu pawarnizu us seetu, lai tas zaur seetu pa masam tell mulda. Dar labba brîhdi nozeij akal flehti un eelez akal kahdas pawarnizes meddu seetâ un tâ darri, kamehr beids. Kad mulda jau gan driht pitna, tad eelej to meddu tihrà bakkies un no seeta beesumus ar waskeem eelez tihrà pohdâ woi katlâ. Kad nu wissu pirmēju meddu tâ effi pahztezzinajis, tad no ta atnemm tif dauds, kâ gribbi glabbah preeksch bischu barroschanas, jo tif schis meddus preeksch tam geldigs. To pohdu ar beesumeem eelez siltâ, bet ne karstâ krahsni, lai eur pa masam filst. Kad tas fasillis, tad isnemm no krahs un ardsissini. Pehz nonemm to wasku no wirsus un meddu eelez seetâ, lai pahrtell; bet scho meddu ne maifi ar pirmēju kohpâ, jo winsch naw tif labs, kâ pirmes. To warri pahrdoh woi paturecht preeksch fawahm waijadsihahm. — Meddus ja-tezzina, kamehr wehl irr prischs un silts un prohti ruhlin, kad no bischu traukeem isnemts.

Wasku tâ pat salez wissu reisê btohdâ woi masâ katlâ, peeiej uhdeni klahé lihds pussi un eelez to siltâ krahsni. Pehz aisnefs flehti, ardsissini un tad isnemm no pohda ahrà. Nu nokassu melnumus no dibbena un glabba winnu strohpeem preeksch salwes. Zihru wasku warresi pahrdoh. Warr wehl us zittu wihsi meddu tezzinah, bet pee tam dauds waijadsihas.

Zee laudis barra sîkti, kas wissu meddu lihds ar waskeem un daschahm bitteshm saleek katlâ woi pohdâ, peeiej labbu teesu uhdens, un tad wirrina; jo tahds meddus naw tihre, irr farkans un smirdohes un driht faskahst. Tas naw labs zilwekeem preeksch ehshanas un wehl masak bitteshm derrigs. Tahdu meddu prahtigam zilwekam ne warresi pahrdoh un ja wehl eeteikdams pahrdohsi,

tab grehku pelnisi un ne warrefi zerreht Deewa fwehtibu pee bittehm, un pee wiffas famas dshwes.

Kà dferramu meddu wahrht.

Kad tewim dahrs pilns bischu un Deews labbâ gaddâ winnas fwehtijis ar meddu, tad bes kahdas pohstifchanas warri sewim taifih dferramu meddu us schahdu wihfi: Nemm diwus stohpus meddus un 10 woi 12 stohpus tihra uhdens, faleij to kohpâ kahdâ karlâ un ar pawarnizi labbi famaisi. Pehz lee; to karlu us ugguni un no eefahkuma wahri pa mosam un weegli, kamehr sah; puttoht; tahs puttas wiffas no-smell. Kad wairs ne putto, tad peeleez labbu sauju appinu un wahri atfal stipri kahdu pufstundu. Pehz nozelt karlu no ugguns, isleij meddu tihrà kohka traukâ un ap-feds ar baltu palagu. Tad nemm kahdu pufstohpu, kâ prohti, labbu meetu un tahs famaisi ar uhdeni; kad nu meeles us dibbena sagulluschas, tad noleij no wirfus wiffu schkidrumu un tohs beesumus peeleej pee meddus, kad tas wehl irr tif filts, ka pirkstis tif ko zeefch. Pehdigi famaisi tahs meeles ar meddu kohpâ, apfeen tad atfal ar to paschu palagu un tà lai ruhgst 2 woi 1½ deenas firtâ weetâ. Kad irr nostahjees un puttas us dibbena sakrittuschas, tad pahrkah; to meddus fullu diwi reis; zaur wadmal-las kulliti, woi zittu fashuhetu willainas drehbes gabbalu. Pehz to eeleej tihrà enkuri, aisfpunde labbi zeet un noleez labbâ weetâ, fur to ne kas ne aisteek un tà lai stahw lihds-seemas fwehtkeem woi zittahm kahdahm gohda deenahm. Tad, Deewu flawedams pah; winna-baggatu dahwanu, dferre preezigi ar sawu fainneezi, mihleem behrneem un labbeem draugeem un stahsti winneem, kahda labba leeta effoht bittes audsinah; un kohpe.

N. L.

X Tahs mihklas usminna, kas preekschajâ lappâ: Wehsie.

Sinna, zil naudas 2. Oktober-mehn. deenâ 1840 eefsch Nihges malkaja par daschahm prezzehm.

Par	Malkaja:	Sudr. nauda. Rb. K.	Par	Malkaja:	Sudr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 70	1	pohdu (20 mahrzineem) wasfu	7
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 15	—	tabaka	65
—	fweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3	—	fweefta	20
—	ausu	80	—	dseltes	70
—	stenu	1 60	—	linnu, frohna	2
—	rupju rudsu = miltu	1 70	—	brakka	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 20	—	fannepu	90
—	bihdeletu fweeschu = miltu	3 50	—	schkhtu appinu	80
—	meeschu = putrainu	1 60	—	neschichtu jeb prezzes appinu	2
—	eefala	1 10	—	muzzu filku, eglu muzzâ	6 50
—	linnu = sehklas	3 75	—	lasdu muzzâ	6 75
—	fannepu = sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3	—	rupjas baltas fahls	4 75
—	barrotu wehrschu gaku, pa pohdu	1	—	wahli brandwihna, puffedegga	8 50
			—	diwedegga	11 50

Lihds 2. Oktober pee Nihges irr atnahkufchi 1096 fuggi un aisbraukufchi 907.
 Brihw drikkht. No Widssemes General-gubberamentes pusses:
 Dr. C. C. Napierky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 40.

3 Oktober 1840.

• Tas praweets un tas kchnisch.

L i h d s i b a.

Kad Salamans, tas Israëta kchnisch, jitteem swescheem deeweem pakkat stafs gaja, un wianna firde wairs ne bija ar to Kungu, ta ka zittkahr bijust, — tad tas praweets Aktjus no Siblus pee wianna peegahje un fazzija: »mannim weens wahrds tahs pateesibas no ta Kunga puffes us tewim jarunna.«

Un Salamans atbildeja: »fakki schurp sawu wahrdu, jo no tawas muttes es to pateesibu labpraht fanemschu.«

Bet tas redsetajs no Siblus fazzija: »af kchnis, ne peewillees, jo ta pateesiba tam, kas pateesibu ne misl, ruhktaka ne ka schultis un affaka ne ka abbesa puffe greesigs soh bins, un kchnis gan retti misle to pateesibu. Bet, ka tu weffels taptu, tad dsirdi winnas wallobu. Tas Kungs tewim irr dewis to dahrgu dahwanu tahs gudribas, bet tu to effi pahwehrtis eeksch gekkibas un nesapraschanas. Meggi us Ziana kalneem tam Molokam teek uppurehts?«

»Woi tad es esmu tas teefatajs pahz zilweku tizzibu?« fazzija Salamans, — »woi es ne esmu tahds pats zilweks itt ka wiffi zitti?« — »Ja tas Kungs pats tohs panests, kas tam Molokam uppure, tad ir es gribbu tohs panest.«

Tad tas praweets, pilus no swehtahm dusmahm, fazzija: »Ro? Tu gribbi wehl jo prohjam laudim wakkas laut, sawus nenoseedstigus behrninus dschwus fadedsinat weenam neeku elkadeewam par gohdu? — Tu gribbi bes behdahm buht pahz tahdu neschehligu behrnu nomaltaschanu, bes behdahm pahz behrninu blaushchanu un pahz wiannu nenoseedstigahm affinim, kas us debbesim uskaph un atreebschanu prassa? — Tu gribbi panest? — Es gan redsu tawu lepnibu, kas tewi mahza to pateesibu aisleegt un to Deewa gudribu par gekkibu darriht, — tu effi par leekull tappis, kas naw wehrtis tahs pateesibas balsi dsirdeht.

To fazzijis, tas praweets aisgahje, un Sahlamannam bija labs prahts, ka tas aisgahjis. Bet tee wahrdi, ko Aktjus runnastis, tam kchnisam bija itt ka kahds dsennuls eeksch firde. — Un winsch apgehrbahr ar sawahm kchnisa drahnahm, un litke isfaukt leelus swehtkus un dsihwoja septinas deenas un septinas naktis eeksch fahrumeem un lihgsimibahm.

Bet kad nu tas trohstnis atkal bija pagahjis, tad allaschin kchnisam tee wahrdi nahze prahta, ko tas praweets bija runnastis, un daschu nakti winsch sapni redseja sawa preekscha to Deewa wihru eeksch dusmahm un dsirdeja wianna balsi. — Tad winsch dohmaja sawa prahta: es gribbu meeru dabbuht no schahdas firde wahrgoschanas un atkal preeka wahrdu dsirdeht no ta praweescha. Un winsch aisleedse, ka ne buhs wairs tam Molokam behrnus uppureht.

Deh3 winsch fuhstija us to praweeti un tam fazzija: »runna nu Aktjus!«

Tad tas wihrs no Eihlus to Echniu usfattijahs un fazzija: »arrig tu dohma taggab fahdu preeka wehsti no mannis dsirdeht?»

Un Salamans fazzija: »neggi es esmu aisleedfis tam Molokam uppurus atnest?»

Tad tas praweets atdarrija fawu mutti un fazzija: »tu zilweka behrens, woi tad tu dohma zaur gudribu meeru derreht ar to Kungu un rawu firdi apluffinacht zaur to, fa tu wairs ne leezi us Zianas kalneem uppureht? — Uk Echniu, tu pats apfmeijeess un ta pateesiba ne irr eeksch tewim. Ja tu arridsan wiffus tohs augstumus Moloka un Kamofa un Ustarota nopohstitu, un no fewim atnemtu un nomestu wiffu, kas teem elkeem peederr un kalpo, — tad tu to me hr wehl stahwetu us to plattu zellu tahs gekkibas un wehl ne ka ne buhtu atgreesees us to zellu tahs Deewa gudribas. Jo redsi, tu ta Kunga fwehtifchanas wiffas fewim eeksch lahsteem un winna labdarrifchanas wiffas eeksch nomaitafchanu fewim effi pahrgrohsijis. Winsch tewim bij dewis schahs pafaules mantas, bet tu ar tahm kalpo fawahm taunahm fahribahm un eekahroschanahm. Winsch tewim bij dewis leelu flawu un gohdu lihds pat pafaules mallahm, bet tawâ paschâ firdi mahjo negohds un nikna flawa. Tewim paklaufa tahs lauschu tautas un tee warreni tawâ preekschâ pasemmojahs; bet no tawas dwehfeles tas meers irr isbehdfis un tawds kaulos eenais un nemeers fawu perrelli ustaisijuschî.«

Un ta Kunga gars fagrahbe to praweeti Ukiju, un tas nehme fawu mehteli un to faplehse un fazzija: »redsi, tas Kungs tewim behdas peefuhthihs un to krohni us rawu galwu tewim par grehtu nastu padarrihs. Tawa zilts isnihls un tiks faplohsita ka schis mehtelis un Zianas meita tiks atlijzinata, ka buhdina wihna dahrsâ, un ka nakts leeweninsch gurku dahrsâ. Tadeht atgreesees no fawa tauna zella un staiga pateeffigi preeksch ta Kunga.«

Kad tas Echninsch schohs wahrduhs dsirdeja, apfkaitehs winsch fawâ firdi, un brehze: »behdsi no scheienes, tu uspuhsts wihrs, un ne rahdees wairs us Israeta rohbescheem!»

Bet tas praweets atbildeja: »gan es eeschu, ka tu fazzijis, bet to pateesibu tu tomeht ne spehfi isdriht lihds ar mannim, jo tam Deewa wahrdam ne wajaga, ka zilweks preeksch ta karrotu, jeb ka zilweka mehle tam dohtu leezihas preeksch zilwekem.«

Un Ukijus aisgabje no turrenes wispuhs Zuhdu semmes rohbescheem un staigaja tukfnessi. Un ta Kunga engelis pee winna peestahjahs un fazzija: »Ukiju, tu effi runnas jis, ka weenam Deewa wihram jarunna.«

Bet Ukijus atbildeja un fazzija: »fo tas palihds! Tak winsch tadeht ne atinettihs fawus taunus zellus, un Israels tiks samaitahs.«

»Par to tu ne behdajees,« — fazzija tas engelis — »tewim ween panahkabs to Deewa fehllu isfeht un fluffinam winnas dihgumu un augumu gaidiht.«

Un tas praweets wajaga: »kapeh; tas Kungs jelle schim augstam Echniam lihds ar to leelu gudribu ne arri dewe to pateesibu, kas tak irr tahs gudribas krohnis?»

»Waija labbaki:« — fazzija tas engelis — »kapeh; tas Kungs tai bittei, kas tik flunstigi fawu dsihwofli ustaisa un fawu saldumu sakrahj, — arri ne bij dewis tahdu fapraschanu, ka ta spehtu fawas kanninas ar mehra aukli ismehriht un to meddu ar swarru no swert? — Tad ta bitte buhtu weens zilweks un Salamans peh; tawa prahta buhtu kahds nep htigs kusstotajs.«

»Mannim irr dusmas us to Echniu!» — fazzija tas praweets.

»Ka tu gan dusnotu tam, kas apmalbijeess no ihstena zella?» — atbildeja tas engelis. — »Jaw winsch teek mohzihts un beedehts no tahs pateesibas, fo winsch ne grib»

beja dſirdeht un peenemt. Zo kas weenreis jaw to pateefibu atſinnis, tas ne ſpehſj wairs no taſs pa wiſſam atſchſirtees. — Gan ta migla ſuddiſs, kas taggad wiſſa prahtus pahrwehmufi, un tad ta Kunga wahrds kà ſi b b i n s noſpers wiſſu wiltibu un blehdibu, kas lihds ſchim tam ſehninam ne ſahwe atgreestees un Deewam paklauſiht. — Redſi, taggad pat jaw wiſſch teel pahrmaſzihts no ta Kunga, ka wiſſa ſirds atkal paliktu par weenu ſemmi, kas ſpehtu to Deewa ſehflu usnemt un baggatus auglus no ta isdoh. — Zo tas Kungs wiſſam behdas ſataiſijis un dſiſtus waggus dſinnis eekſch ſehnina ſirds. Eij nu tu arri dſan, un ſohpi ta Kunga tihrumu!

Eà ſazzijis, tas engelſ alsghje no ta praweefcha, un Alkijus atkal greesehs us Sihlu.

Un kad Alkijus us Sihlu bij nahzis, tad wehſtneſchi no wiſſahm mallahm tikke ſuhſtiti us to ſehninu, ka tee tam ſluddinatu, kas effohr notizzis. Un tee eefahje runnaht un ſluddinaja: »redſi, Adads, tas Edomiteris zekahs prett tewi un leels lauſchu pulks tam eet pakkat; — un Reſons, tas Sihreris, irr uſkaphis prett tewim ar ratteem un ſirgeem; — arri taws kalps Zerobeams pazell ſawu rohku prett tewi un wiſſa ſemme irr pilna no ſuhdſeſchanahm prett tawu deſlu Reabeamu, kas ne mittejahs ſaunu darriht, un tee laudis jaw ſawâ ſtarpâ ſakka: kas mums dakas pee Dahwida, jeb mantofchanas pee Iſajus deſla?»

Kad tas ſehniſch ſchahdu wehſti dſirdeja, tad wiſſch tappe ſohſti noſtummiſ ſawâ ſirdi, un dohmaja: es gribbu to Kungu peeluhgt, lai tas atkal meeru derretu ar mannim. Un wiſſch neſſe leelus uppurus un ſuhſtija pehſj Alkiju, lai tas arri nahktu un Deewu luhgtu preekſch ta ſehnina. — Un kad Alkijus atnahje, tad Salamans us to ſazzija: »ais luhdſ tu mannis pee ta Kunga, ka tas manni uſluhſotu ar ſchehlaſtibu un to ſohdu no mannim nogreestu.

Bet ta Kunga gars nahje pahr Alkiju un tas atdarrija ſawu mutti un ſazzija: »woi tad deht tu manni lizzis aizinahſt, ka es tawu grehku un tawas wiltibas kalps buhtu? Kad nu ta nelaimo un tas ſohds tewi jaw no wiſſahm mallahm aiſnehmis, tad tu dohma tawâ prahtâ, to Kungu apluffinaht ar teem taukeem no wehrſcheem un manni gribbi darriht par ſawu wehſtneſſi us to Kungu. Ak tu zilwela behrens, ta wiltiba jaw gluſchi tawu dwehſ ſeli peepildejufi. Tu dohma, ka wiſſch, kas debbeſi un ſemmi peepild ar ſawu dſihwu dwaſ ſchu, tahds pats affins-ſahrigs elks effohr, kahds tas Woloks, un ka wiſſch ta patt kalpojohſ ſawahm ſahribahm ittin kà Salamans? — Lai jelle labbaki es atkal aiſeemu us tukneſi!»

Eà runnaja tas praweets un aiſgahje. Bet tas ſehniſch ſtahweja ſalauſts un ſa grauſts ſawâ ſirdi un gahje ſawâ ſambari, un nokehrbe taſs dahrgas drahnas, un apgehrbaſs ar maiſu un raudaja zauru deenu un nakti. Bet ta Kunga engelſ peegahje pee Alkija un ſazzija: taukees prohjam us Salamannu! Zo ta pateefiba wiſſam to ſirdi uſplehſufi it kà kahds arllis to ſemmi uſplehſch, un affaras birſt no wiſſa azzim itt kà ta raffa no debbeſim nopill. Tad nu eij un ſehj ſawu ſehflu!

Tad nahje wehſtneſchi no ſehnina pehſj Alkiju un Alkijus gahje teem lihds. Un kad Salamans to redſeja, tad tas ſazzija: »Ak, Alkijus, manna dwehſele wiſſnotat noſtummuſt lihds nahwei. Zo tawa mutte irr pateefibu runnajufi. Bet ta pateefiba man ſirdi degg ittin kà kwehlainas ohgles, un weens ugguns irr eekurrinahts eekſch Iſraeta, kas wiſſu ſemmi aprihſ un pats mans weenigs dehls irr par beedri palizzis teem pohſtitajeem.

Un tas praweets ſazzija: woi tad tu dohma, ſehnin, ka es ſpehtu isdeldeht tawus

grehkus, un spehtu darriht, ka tee tewi ne fohditu ar saweem ruhkteem augteem? — Arrig weena bulta atgreeschahs pee ta, kas to isfchahwis?

Bet Salamans nopuhtehs un fazzija: taf jelle falihdsini man ar to Kungu, kas eeksch tewis runna, un atdohdi mannim atkal to meeru, kas no mannas firde isbehdsis.

Tas praweets atbildeja: »tas irr weens darbs, kas tewim pascham pedkriht, un ne zittam. Bet zelkees, swaidi sawu galwu un uppure tam Kungam.«

Un Salamans swaidija sawu galwu un apgehrbe dahrgas swehtku drahnas, un tee isgahje us Sianu, tam Kungam uppuretu.

Un kad nu tee duhmi no ta altara us debbesim uskahpe, un tas ugguns to uppuri aprihje, tad tas redsetajs no Sihlus peegahje pee to kehniuu un tam fazzija: »redsi, ta Kunga wahreds taggad no pascha ugguns us tewi runna. — Tu effi to pateesibu atsinnis un winnas farstums tewim degg firde ka ugguns. Lai tad nu jelle ta eeksch tewim paliktu par weenu leesimu no ta Kunga, kas wissu grehzigu buhschanu eeksch tawas firde aprihtu un delbetu, un tihra un swehta us debbesim uskahptu!«

Là fazzija tas praweets no Sihlus us to kehniuu. Bet tee kohkletaji un dseedataji eeksch ta Kunga namma eefahje kohfleht un dseedah: »swehts, swehts, swehts irr tas Kungs, kas bijis, kas irr un kas buhs, un debbes un semme irr pilnas winna gohdi bas!« — Un ta swehta dseesma kahpe us augschu lihds ar to smarschu no teem uppureem, un peepildija to gaisu.

Bet Salamans gulleja nomettees us sawu waigu un luhdse Deewu un raudaja gauschi.

Tu, mihstajs lassitajs, daschu brihdi effi Salamannam lihdsigs. — Apdohma ween pats par fewim, un ismeklejees no firde, tad gan useesi tabs paslehptas wainas pee fewis, kas tewim ne kauj tizzeht un paklausiht Deewam tawam Kungam, bet gan tewi stubbina zittus sweschus deewus turreht preeksch winna. — Apdohma ween, fo schi lihdsiba stahsta un rahda, tad tu gan atsihfi, ka tewim arri ne truhst taws praweets, kas no ta Kunga puffes us tewi runna, un kas us wisseem fakka: »leezeetees falihdsinatees ar Deewu.« — Un schis praweets irr wairak, ne ka Ukijus bijis, bet tomehr zilweki winnam ta patt nemmahs pretti un to atidsenn no fewis, ittin ka Salamans Ukijum bij nehmees pretti un to isdsinnis. — Kristigs zilweks, woi man wehl wairak pahr scho praweeti buhs runnabt us tewi, jeb woi tu jaw saprohti, kurfch tas effohs un ka pee winna buhs tift, ka winsch tewi aridsan ar Deewu falihdsinatu? 6.

Kristigas pamahzichanas, daschadas.

3. Us nahkofcheem plauschanas swehtkeem. Ja gribbam atsiht, zil spehzigs, augsti gudrs un shehligs irr Deews, tad, sinnam, waisaga pahr wissahm leetahm apzerreht, fo winsch, sawu Dehlu Jesu Kristu suhtidams, eeksch dwehfeles leetahm teem zilwekeem labbu darrihts un wehl weena gabbalà darra. Bet mums tad arri ne buhs atsmirft wehrà likt un par to winnam pateift, fo winsch eeksch laizigahm buhschanahm mums labbu darra. Un us to lai fewischki schee nahkofchi swehtki mums derr; jo pestitajs pats mums irr pawehlejis, flattitees us teem putneem gaisà, kas ne plauj un ne sakrahj schkühds, un apdohmabt, ka mehjs dauds labbaki pahr winneem. — Lai Deews jums jaunu maissi gausina! 36.